

Chinezen azen op Nederlandse machinefabrikanten

De draak en de kaaskop

Chinese landbouwmachinebouwers azen op hun Europese collega's. Want alleen met moderne machines en bijbehorende kennis zou binnen een paar jaar de landbouwproductie in China kunnen groeien. Ook in Nederland speuren ze naar overnamekandidaten. Maar de fabrikanten zijn niet enthousiast.

Dat China een grootmacht is waarmee je rekening moet houden, weet iedereen. Dat ze over de grenzen kijken om kennis te verwerven om dat vervolgens te kopiëren, wisten we ook al. Dat de Chinezen ook overzee kijken om te investeren in bedrijven, is eveneens geen geheim. Zo is niet alleen de haven van Rotterdam voor een groot deel in Chinese handen, Chinese inves-

teerders kochten ook autofabrikanten als Volvo en willen in Daimler investeren. Nadat Cherry Industries een bod uitbracht op Kverneland werd duidelijk dat de Chinezen ook op zoek zijn naar landbouwmachinefabrikanten. Zelfs in Nederland. Balthazar den Breems is een van de oprichters en partners van DB&S Corporate Finance. Een consultantskantoor dat sinds 2005 bedrijven uit binnen- en buitenland begeleidt bij overnames. Drie jaar geleden startte het bedrijf een zogenoemde China-desk. Toen begonnen de Chinezen Nederlandse bedrijven te kopen. In 2011 waren er al 300 Nederlandse voornamelijk technische en logistieke bedrijven in Chinese handen.

Vijfjarenplan

Twee medewerkers van DB&S Corporate Finance houden nu contact met Chinese bedrijven en overheid, en onderzoeken de Nederlandse markt. Den Breems wil namelijk weten welke bedrijven in Europa en met name in de Benelux geïnteresseerd kunnen zijn in samenwerking. Of liever: welke bedrijven overgenomen willen worden. Dat Chinese bedrijven zoveel interesse hebben in Europese landbouwtechniek, ligt voor de hand. De Chinese overheid werkt met een vijfjarenplan die uitgevoerd moeten worden. Den Breems: "Die doelstellingen in dat vijfjarenplan worden gewoon uitgevoerd. Lukt

dat niet, dan heeft dat effect op de carrière van de ambtenaren die voor uitvoering verantwoordelijk zijn." Een van de doelen in het huidige, twaalfde, vijfjarenplan is dat de economie zichzelf moet omvormen van een productie- naar een consumptie-economie. De welvaart moet toenemen, meent de Chinese overheid. Lonen moeten stijgen. Als neveneffect zullen Chinese producten duurder worden en zal de export dalen. Om toch een belangrijke positie in de wereld te houden, moet de toegevoegde waarde van Chinese producten omhoog. Tegelijkertijd staat in hetzelfde vijfjarenplan dat de Chinese landbouw moet zorgen voor voldoende voedsel voor de eigen bevolking. Opbrengsten moeten toenemen. Zo moet de graanopbrengst bijvoorbeeld met 10 procent stijgen. Maar ook de opbrengst van korrelmaïs, bieten, bonen en aardappelen moet omhoog. Om dat te bereiken, wil de regering de mechanisatiegraad van 52 naar 60 procent laten stijgen. "De Chinezen hebben de kennis niet om al die machines zelf te ontwerpen. Dat kunnen ze ook niet. Ze zijn niet in staat in te spelen op vragen uit de markt. Het zijn geen innoveerders. Reproduceren, ja dat kunnen ze wel", zegt Den Breems. Hij verwacht dat het nog zeker 10 tot wel 30 jaar

zal duren voordat Chinezen zelf over voldoende innovatieslagkracht beschikken. Tot die tijd zullen ze kennis en technologie moeten inkopen. En dan worden Europese en ook Nederlandse machinefabrikanten interessant.

Den Breems krijgt regelmatig verzoeken van Chinese bedrijven om een fabrikant van trekkers en oogstmachines te zoeken. "Daarbij maakt het niet uit of ze aardappelrooiers, bietenrooiers of maaidorsers bouwen." Bedrijven als Grimme, maar ook Pöttinger, Claas en Krone staan hoog op de verlanglijstjes. En bekijk je het ranglijstje dat ABN-Amro vorig jaar samen met de Federatie Agrotechniek maakte van de Nederlandse landbouwmachineindustrie, dan weet je al snel welke Nederlandse bedrijven interessant zijn. Landbouwmachinebouwers als Ploeger, Vervaet en Agrifac bijvoorbeeld, maar ook AVR en Lely. "Agrifac had goed gepast", zegt Den Breems. "We hadden er wel een klant voor gehad. Maar we waren toen nog niet goed op de hoogte van de markt. En nu het bedrijf is overgenomen door Exel en zijn onze kansen nihil", zegt Den Breems.

Liever eigen baas

Ondanks dat Den Breems regelmatig brieven verstuurt naar Nederlandse bedrijven, krijgt hij zelden reactie. Theo Vulink, directeur van de Federatie Agrotechniek, het overkoepelende orgaan van de Nederlandse landbouwmachinedealers en -fabrikanten, vindt dat

niet zo vreemd. "De gemiddelde Nederlandse ondernemer is niet geïnteresseerd in overname door een Chinees. Die runt liever zijn eigen toko. Liever eigen baas dan grote knecht."

Het verbaast Vulink niet dat Chinese bedrijven in Nederland zoeken naar geschikte overnamekandidaten. "We kennen allemaal de ambitie van China. Er moet voldoende goed voedsel komen." Vulink merkt dat veel van zijn leden bang zijn om met de Chinese firma's samen te werken, laat staan dat zij erdoor worden overgenomen. "Dan hoor je het alom het bekende grapje: Chinezen lezen van achteren naar voren, waardoor copyright, *the right to copy* wordt. Voor je het weet, hebben ze jouw machines nagemaakt en sta je zelf buitenspel."

Die angst kent consultant Den Breems. Hij probeert de ondernemers die hij benaderde – maar wiens namen hij niet wil noemen – gerust te stellen. "Je hoeft niet bang te zijn dat het bedrijf hier helemaal stopt en de Chinese eigenaren de volledige productie en ontwikkeling naar China verplaatsen. Die ontwikkeling willen ze juist hier laten plaatsvinden omdat ze het zelf niet kunnen. Natuurlijk willen ze de producten in China gebruiken. En mochten ze daarvoor de productie deels verplaatsen, dan kan dat ook voordelen opleveren. In China kunnen ze nu eenmaal nog steeds goedkoper produceren."

Robin Vervaet, een van de directeurs van bietenrooierfabrikant Frans Vervaet ziet af en toe brieven van consultants binnenkomen. Vanuit Nederland, maar ook vanuit Duitsland en Groot-Brittannië. Ze gaan al snel bij het oud papier. "We zijn niet te koop. Daar komt bij; China boeit ons niet echt. We groeien in de markten waar we al actief zijn. We bouwen volgend jaar 35 bietenrooiers in plaats van de 30 die we dit jaar bouwden. Zou je exporteren naar een groot land, dat China is, dan moet je explosief groeien. Daar zitten wij niet op te wachten." **LM**